

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 2, 71, 155, 156 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 71¹, 71² IR 71³ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2303

2019 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. spalio 17 d. sprendimo Nr. SV-S-928 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 7 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 71, 155, 156 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹, 71² ir 71³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIP-2303 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui – skatinti taikų ginčų sprendimą mokestiniuose ginčiuose, mažinti administracinių teismų darbo krūvį, taupyti privačių asmenų, valstybės biudžeto lėšas, skiriamas ginčams spręsti teisme, tačiau nepritarti Įstatymo projektu siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms ir, siekiant geresnio ginčo šalių teisių balanso, sudaryti dar geresnes prielaidas taikiam ginčų išsprendimui, sumažinant mokesčių administratoriaus galimai dominuojančią padėtį sutarties sudarymo procese, pasiūlyti tobulinti galiojančią tvarką renkantis tokią alternatyvą – Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo (toliau – MAĮ) 71 straipsnyje nustatyti, kad bendru šalių sutarimu į MAĮ 71 straipsnyje nurodytų susitarimų procedūras tam tikrais atvejais gali būti kviečiami ir nepriklausomi ekspertai kaip asmenys, padėsiantys mokestinio ginčo šalims susitarti ir rasti bendrą abiem šalims priimtina sprendimą. Šis siūlymas teikiamas, nes:

1. Kompleksiškai vertinant nacionalinės mokesčių teisės nuostatas, pagrindiniai mediacijos tikslai (efektyviai, operatyviai išspręsti mokestinius ginčus ir taip mažinti nacionalinių teismų apkrovimą tokių ginčų nagrinėjimo bylomis) jau dabar daugiausia pasiekti (įgyvendinti) per tokius šiuo aspektu alternatyvius mokesčių teisės institutus kaip ikiteisminis mokestinių ginčų nagrinėjimas centriniame mokesčių administratoriuje – Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Mokestinių ginčų komisijoje prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – MGK), taip pat MAĮ 71 straipsnyje įteisintus susitarimus.

2. Sukurta daugiapakopė, įskaitant ikiteisminį nagrinėjimą, mokestinių ginčų nagrinėjimo sistema ir įsteigta profesionali, nuolat veikianti ir įpareigojančius sprendimus priimanti institucija – MGK, o šių ginčų nagrinėjimo teisinės procedūros ir jų taikymo praktika jau dabar realiai ženkliai sumažina mokestinių bylų teismuose skaičių.

3. Pabrėžtina, kad MAĮ 71 straipsnio 1 dalyje jau nustatyta taikaus ginčo galimybė. Mokesčių administratorius ir mokesčių mokėtojas gali pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio, jei, apskaičiuojant mokesčius, nė viena iš šalių neturi pakankamai įrodymų savo apskaičiavimams pagrįsti. Pasirašius tokį susitarimą, mokesčių mokėtojas praranda teisę ginčyti mokesčio apskaičiavimo teisingumą, o mokesčių administratorius – apskaičiuoti didesnę sumą, negu nurodyta susitarime. Minėtas susitarimas gali būti pasirašytas mokestinio tyrimo ar mokestinio patikrinimo metu, taip pat visų mokestinių ginčų nagrinėjimo etapų metu. Praktikoje tiek MGK, tiek teismai jau dabar siūlo mokestinio ginčo šalims ginčą pabandyti išspręsti taikiai pagal minėtą MAĮ 71 straipsnio procedūrą. Tais atvejais, kai praktikoje susidaro (gali susidaryti) neapibrėžta teisinė situacija, kuriai išspręsti optimaliu būdu taikytina MAĮ 71 straipsnyje numatyta taikos sutartis, jos specifika, palyginti su Įstatymo projekto nuostatomis, yra tik ta, kad šiuose teisiniuose santykiuose nenumatyta galimybė dalyvauti tretiesiems asmenims (mediatoriams).

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

Teisės departamento
vyresnioji patarėja
Viktorija Jakubonienė
2019-04-05

Kalbos redaktorė
L. Šturkienė
L. Šturkienė
2019-04-08

Finansų ministras
Vilius Šapoka
2019-04-12